

Typowe zadania egzaminacyjne z równań różniczkowych

1. Dla danej rodziny krzywych wyznaczyć rodzinę krzywych ortogonalnych, naszkicować te rodziny krzywych.

- (A) $y = Cx^2, C \in \mathbb{R}.$
- (B) $y = \ln|x| + C, x \neq 0,$ gdzie $C \in \mathbb{R}$ uzupełniona prostą $x = 0.$
- (C) $y = Ce^x,$ gdzie $C \in \mathbb{R}.$
- (D) $xy = C,$ gdzie $C \in \mathbb{R}.$
- (E) $x^2 - y^2 = C,$ gdzie $C \in \mathbb{R}.$
- (F) $x^3 - 3xy^2 = C,$ gdzie $C \in \mathbb{R}.$
- (G) $e^x \cos y = C,$ gdzie $C \in \mathbb{R}.$
- (H)* $x + y = Ce^{y-x},$ gdzie $C \in \mathbb{R}.$

2. Znaleźć krzywe, dla których odcinek OA odcinany przez styczną na osi OY jest równy kwadratowi rzędnej (odciętej) punktu styczności.

3. Znaleźć rozwiązania ogólne równań

- (A) $\frac{dy}{dx} = xy + xe^{x^2};$
- (B) $y' + 2y = y^2 e^x;$
- (C) $xy' = \lambda y, \lambda \in \mathbb{R};$
- (D) $xy' - y = y^2,$ policzyć granicę $\lim_{x \rightarrow \infty} y(x);$
- (E) $y' - y = xy^2,$ policzyć granicę $\lim_{x \rightarrow \infty} x \cdot y(x);$

4. Znaleźć rozwiązania ogólne równań

- (A) $y' + 2xy = 4xy^2;$
- (B) $y' + xy = 2xy^3.$

5. Znaleźć rozwiązania ogólne równań oraz rozwiązania spełniające podany warunek

- (A) $xy' + y = 2x, y(1) = 0;$
- (B) $y' + 2xy = x, y(0) = 1;$
- (C) $2xy + (x^2 + 2y) \cdot y' = 0, y(0) = 2;$
- (D) $y' = 4xy^2 - 2y, y(0) = 1;$
- (E)* $y' = y^3 - 8x^3 + 2, y(0) = 0;$
- (F) $\frac{dy}{dx} = \frac{x^2 + xy + 2y^2}{x^2 + 2xy}, y(1) = 2.$

6. Znaleźć rozwiązanie problemów

$$(A) \quad \begin{cases} \frac{dx}{dt} = \frac{t-2}{x+1}, \\ x(0) = \sqrt{3} - 1; \end{cases}$$

$$(B) \quad \begin{cases} \frac{dx}{dt} = \frac{t-3}{x+2}, \\ x(0) = -1; \end{cases}$$

$$(C) \quad \begin{cases} \frac{dy}{dx} = \frac{3x^2 + 6x + 1}{2y - 4}, \\ y(0) = 2 + \sqrt{3}; \end{cases}$$

$$(D) \quad \begin{cases} \frac{dy}{dx} = \frac{2y^2 + 2xy + x^2}{2xy + 2x^2}, \\ y(1) = 1. \end{cases}$$

oraz określić maksymalny przedział istnienia rozwiązania (dziedzinę rozwiązania).

7. Wyznaczyć drugie przybliżenia Picarda rozwiązań problemów

$$(A) \quad \begin{cases} \dot{x} = x^2 + tx + t^2, \\ x(0) = 1; \end{cases}$$

$$(B) \quad \begin{cases} \dot{x} = t + x^2, \\ x(0) = 1. \end{cases}$$

8. Stosując metodę łamanych Eulera z krokiem $h = 0,2$ oszacować wartość $y(1)$ rozwiązań problemów

$$(A) \quad \begin{cases} y' = y^2 + 2x - x^4, \\ y(0) = 0; \end{cases}$$

$$(B) \quad \begin{cases} y' = y^3 - 8x^3 + 2, \\ y(0) = 0; \end{cases}$$

$$(C) \quad \begin{cases} y' = 4xy^2 - 2y, \\ y(0) = 1; \end{cases}$$

$$(D) \quad \begin{cases} y' = -2xy^2, \\ y(0) = 1. \end{cases}$$

i porównać otrzymany wynik z rozwiązaniem dokładnym.

9. Znaleźć rozwiązanie problemu

$$\begin{cases} y' = e^y - e^{x^2} + 2x, \\ y(0) = 0 \end{cases}$$

w postaci szeregu potęgowego $y(x) = \sum_{n=0}^{\infty} a_n x^n$.

10. Znaleźć rozwiązanie ogólne równania

$$\begin{aligned}
 (A) \quad & \ddot{x} - 2\dot{x} - 3x = e^{-t} + \cos 3t; \\
 (B) \quad & \ddot{x} + \dot{x} - 2x = 2e^t + \sin 2t; \\
 (C) \quad & y''' - 2y'' = x + 2e^{2x}; \\
 (D) \quad & y''' - 4y'' + 5y' - 2y = \sin x + e^{2x}; \\
 (E^*) \quad & y'' + y' = \frac{x}{(1+x)^2}.
 \end{aligned}$$

11. Znaleźć rozwiązanie ogólne równania znając rozwiązanie szczególne y_1

$$\begin{aligned}
 (A) \quad & y'' + y' + e^{-2x}y = 0, \quad y_1 = \sin(e^{-x}); \quad (y_2 = \cos(e^{-x})) \\
 (B) \quad & x^2y'' - (x^2 + x)y' + (1+x)y = 0, \quad y_1 = x; \quad (y_2 = x \int_1^x e^y/y dy) \\
 (C) \quad & (x-1)y'' - xy' + y = 0, \quad y_1 = x; \quad (y_2 = e^x)
 \end{aligned}$$

12. Znaleźć rozwiązanie ogólne niejednorodnego równania Eulera

$$\begin{aligned}
 (A) \quad & x^2y'' - 3xy' + 3y = x^2; \\
 (B) \quad & x^2y'' - xy' + y = x; \\
 (C) \quad & x^2y'' - 3xy' + 5y = x^2.
 \end{aligned}$$

13. Dany jest układ równań

$$\begin{aligned}
 (A) \quad & \begin{cases} \dot{x} = 4x + 2y, \\ \dot{y} = x + 5y; \end{cases} & (B) \quad \begin{cases} \dot{x} = x + 4y, \\ \dot{y} = 4x + 2y; \end{cases} \\
 (C) \quad & \begin{cases} \dot{x} = x + 3y + \sin t, \\ \dot{y} = 4x - 3y + e^{-t}; \end{cases} & (D) \quad \begin{cases} \dot{x} = 4x - 2y + e^{2t}, \\ \dot{y} = 5x - 3y + t. \end{cases}
 \end{aligned}$$

- Wyznaczyć przestrzeń własną układu jednorodnego.
- Określić typ położenia równowagi układu jednorodnego.
- Znaleźć rozwiązanie ogólne układu niejednorodnego.

14. Znaleźć rozwiązanie zagadnienia Cauchy'ego

$$\begin{cases} \dot{x} & = -x - 2y + \sin t + \cos t, \\ \dot{y} & = x + y - \cos t, \\ x(0) & = -2, \quad y(0) = 1. \end{cases}$$

15. Znaleźć rozwiązanie ogólne układu równań

$$(A) \quad \begin{cases} \dot{x} = 4x - 13y + z, \\ \dot{y} = 2x - 7y + 3z, \\ \dot{z} = 2z; \end{cases} \quad (B) \quad \begin{cases} \dot{x} = x - 3y + 4z, \\ \dot{y} = 4x - 7y + 8z, \\ \dot{z} = 6x - 7y + 7z; \end{cases} \quad (C^*) \quad \begin{cases} \dot{x} = 4x - 5y + 2z, \\ \dot{y} = 5x - 7y + 3z, \\ \dot{z} = 6x - 9y + 4z. \end{cases}$$

16. Rozwiązać problem początkowy dla równania Newtona

- (A)
$$\begin{cases} \ddot{x} &= 8x^3 + 24x^2 + 24x + 8, \\ x(0) &= 0, \quad \dot{x}(0) = \sqrt{2}; \quad (\mathbf{Wsk.} \ (1+x)^4 = 1 + 4x + 6x^2 + 4x^3 + x^4.) \end{cases}$$
- (B)
$$\begin{cases} \ddot{x} &= 4x + 6x^2, \\ x(0) &= 1, \quad \dot{x}(0) = 2\sqrt{2}; \quad (\mathbf{Wsk.} \ \text{Podstawić } y = \sqrt{1+x}.) \end{cases}$$
- (C)
$$\begin{cases} \ddot{x} &= (1+x)^{-3}, \\ x(0) &= 0, \quad \dot{x}(0) = 0; \end{cases}$$
- (D)*
$$\begin{cases} \ddot{x} &= (1+x)^{-2}, \\ x(0) &= 0, \quad \dot{x}(0) = 0. \end{cases}$$

17. Znaleźć położenia równowagi układu równań, określić ich typ i zbadać stabilność:

- (A)
$$\begin{cases} \dot{x} &= x^2 + 4y^2 - 4, \\ \dot{y} &= x - y^2 + 1; \end{cases}$$
- (B)
$$\begin{cases} \dot{x} &= x^2 - 4y^2 + 4, \\ \dot{y} &= x + |y| - 1; \end{cases}$$
- (C)
$$\begin{cases} \dot{x} &= x^2 - 3y^2 - 1, \\ \dot{y} &= x - 2; \end{cases}$$
- (D)
$$\begin{cases} \dot{x} &= x^2 + 4y^2 - 16, \\ \dot{y} &= e^{x+2y-4} - 1. \end{cases}$$

18. Znaleźć funkcję $z = z(x, y)$ spełniającą równanie

- (A)
$$yz \frac{\partial z}{\partial x} - xz \frac{\partial z}{\partial y} = xy,$$
- (B)
$$4y \frac{\partial z}{\partial x} - x \frac{\partial z}{\partial y} = xz^2,$$
- (C)
$$yz \frac{\partial z}{\partial x} - 2x^3 z \frac{\partial z}{\partial y} = 2xy,$$

która odpowiednio na zbiorze

- (A) $\{y = \pm x\}$; (B) $\{y = x^2 + 1\}$; (C) $\{y^2 + x^4 - 2x^2 = 0\}$
przyjmuje wartość $z = 1$. Określić dziedzinę funkcji $z(x, y)$.

19. Znaleźć rozwiązanie $z = z(x, y)$ równania

$$2y \frac{\partial z}{\partial x} + x \frac{\partial z}{\partial y} = 2xye^z,$$

które znika na prostej $\{x = y\}$ oraz określić jego dziedzinę.

20. Dane jest równanie

$$y \frac{\partial z}{\partial x} - x \frac{\partial z}{\partial y} = 0.$$

Znaleźć rozwiązanie ogólne, a następnie wydzielić powierzchnię całkową przechodzącą przez krzywą $\{x = 0, z = y^2, y \in \mathbb{R}\} \subset \mathbb{R}^3$.